

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) UCCA 1. SZÁM, TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTAI, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELELVRE 150 DIN. NEGYEDEVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELNIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Az összes minisztériumokban szorgalmasan dolgoznak a tisztviselőredukció keresztülvitelén, amelynek április 1-ével életbe kell lépni.

A nyugdíjasok egy küldöttsége kereste föl tegnap Radovity szociálpolitikai minisztert, akitől azt kérték, hogy az állami hivatalok számára építtessen a kormány megjelölő hivatalokat, hogy a bérházak nagy része, amelyekben hivatalokat helyeztek el, szabaddá legyenek. A nyugdíjasok ezt a kérésüket azért terjesztették most elő, mert úgy tudják, hogy a lakástörvény nem fogja őket védeni és így szükséges volna rajtuk legalább ilyen módon segíteni.

A beográdi egyetem tanácsa tegnap választotta meg az első női tanárát a filozófiai fakultásra, Atanakovity Xenia személyében.

A Chicago Tribune szenzációs jelentése szerint, a Bremen óceánrepülő fedélzetén nem Hünefeld fog repülni, hanem az utolsó pillanatban érkezik majd Irországba Frigyes extrónörökös, aki Loose pilótával megy neki a vakmerő útnak.

Madridból jelentik, hogy a sansebastianói klinikán súlyos operációt hajtottak végre Zita exkirálynén. Az operációhoz táviratilag hívták le Bécsből Pechán tanárt. Az exkirályné állapota súlyos, de kilégítő.

Budapestről jelentik, hogy a Fehérvár-kormány volt belügyminisztere, Kristóffy József, 71 éves korában meghalt.

TŐZSDE

Március 29.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . .	— — pengő
Zürichben . . .	9 13 sv. frank
Berlinben . . .	7 34 ar. márka
Bécsben . . .	12 39 silling
Prágában . . .	58 65 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 74 dollár
Triestben . . .	33 35 lira
Bukarestben . . .	309 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 84, Olasz Bank 66, Nemzeti Bank 203.20, Pesti Hazai 213, Ganz-Danubius 166, Ganz-Vilamos 150, Nasici 181, Délcukor 114.50.

A házszabálmódosítás befejezett dolog.

Beograd, márc. 30. A politikai körökben tegnap már mint befejezett tény állították, hogy a kormány a házszabályok megváltoztatását határozta el, hogy a szkupstina zavartalan működését biztosítani tudja.

A házszabálmódosítást úgy ter-

vezik, hogy a javaslatok előterjesztésénél csak a javaslattevő beszélhet és az is csak legfeljebb tíz percig. Ilyenformán elejét vennék annak, hogy az ellenzék megöbstruálhassa a kormány működését és lehetetlenné tegye a szkupstina munkáját.

Kujundzsity Bogoljub lesz az új postaminiszter?

Beograd, márc. 30. Dr. Périty házelnök tegnap délelőtt kilenc órától tizenegy óráig tanácskozott Vukicsevity miniszterelnökkel a szkupstina munkásságáról.

Hir szerint, a szkupstina pénteken, esetleg még szombaton fog ülésezni, azután elnapolják április huszonötödikéig.

Tizenegy óra után a miniszterel-

nök Sumenkovityval, a külügyminiszter helyettesével és Miloszavljevity tábornok, közlekedésügyi miniszterrel értekezett, majd délben királyi kihallgatásra ment.

Politikai körökben úgy tudják, a miniszterelnök már befejezte a pártvezetőkkel való konferenciáját a postaminiszteri állás betöltésére és ezeknek a tárgyalásoknak az eredményeként Kujundzsity Bogoljub kerül Kocity Vljakó örökébe.

Mussolini ki akarja zsarolni a nettunói konvenciót.

Párizs, márc. 30. A sajtó behatón foglalkozik a Mussolini—Rothermeere intervjuval amely meglehetősen éles ellentétet váltott ki Franciaországban.

A Gaulois szerint, Mussolini kijelentése a trianóni szerződés szétszakítását jelentené. A valóság az, hogy ezek a békeszerződések nem érintetlenek, de a békeszerződések a

mai Európában új határokat még nem vonhatnak új konfliktusok nélkül.

A revízió gondolata veszélyes, mert sohasem lehet tudni, hogy a megkezdett revízió hol áll meg.

A Petit Parisien azt írja, hogy Mussolininek a kijelentése csupán egy Jugoszlávia felé irányított zsaroló manőver, hogy a nettunói konvenció elismerését erőszakolja ki.

Szürke interpellációs nap volt tegnap a szkupstinába.

Beograd, márc. 30. A szkupstina tegnapi ülése interpellációs nap volt, amelyen Petelján (szoc.) interpellációjával foglalkoztak, amelyet a belügyminiszterhez intézett.

Az ülés megnyitását kilenc órára tűzték ki, de még tíz órákor sem lehetett megkezdeni az ülést, mert a képviselők alig-alig mutatkoztak a folyosón.

Végre tíz óra után Hrasznica alelnök megnyitotta az ülést és elrendelte a névsorolvasást annak megállapítására, hogy határozatképes-e a ház. Megállapították, hogy 128 képviselő van jelen. A ház alelnöke kijelenti, hogy az ülésen meg nem jelent képviselők napidijait le fogja tiltani.

Ezután Petelján interpellációját terjesztik elő, amely szerint 1927 december 11-ikén Divac Nedeljko, a beocsini cementgyár munkásainak zárt helyiségben egy tudományos előadást tartott, amelyet Pajtasevity jegyző megakadályozott csendőrséggel, majd az ülés után, amely teljes rendben folyt le, Divacot az uccán letartóztatták. Kérdi a belügyminisztertől, hogy milyen rendszabályokat kíván életbe léptetni ennek a súlyos sérelemnek az orvoslására.

Korosec belügyminiszter felolvassa ezután a válaszát, amelyben kijelenti, hogy az 1875. évi 26-ik törvény cikk intézkedik arról, hogy tudományos előadás is betiltható esetleg. Kijelenti azonban, hogy az ügyet meg fogja vizsgáltatni és azután dönt ebben a kérdésben.

Petelján elmondja azután interpellációja indokolására újra az egész esetet. Ugy látja, hogy itt az alkotmány súlyos megsértésével van dolga a háznak, mert az alkotmány 14-ik paragrafusa szerint, tudományos jellegű gyűlések nem jelentenek be.

Lázity Vojislav elítéli a belügyminiszter válaszát, amely semmitmondó. Azt javasolja, hogy a szkupstina állapítsa meg, hogy

az alkotmány 14. szakasza értelmében tudományos jellegű előadásokat nem kell a politikai hatóságoknak bejelenteni. Másodszor a szkupstina szólítsa föl a kormányt, hogy a beocsini csendőrmestert szigorúan büntesse meg.

Dr. Radojevity a szeremi főispánt kritizálja igen súlyos vádpontok alapján, végül

dr. Radivojevity (rad.) azt javasolja a szkupstinának, hogy térjenek egyszerűen napirendre az interpelláció felett, amit a szkupstina szótöbbséggel el is fogad.

Az ülést ezután bezárták és folytatását ma reggel 9 órára tűzték ki.

A szentgotthárdi ügyben két-három hét múlva lesz meg a végleges döntés.

Geni, márc. 30.

A szentgotthárdi fegyvercsempészes ügyben kiküldött háromtagú bizottság két polgári szakértőt küld ki Szentgotthárdra, akik egyes, még nem tisztázott ügyekben fogják az adatokat beszerezni.

A szakértői jelentések beérkezése után két-három hét múlva meglesz ebben az ügyben a végleges döntés.

A döntőbíróóság illetékes minden a békeszerződésből eredő vitás ügyben.

Berlin, márc. 30.

Az internacional Law Association német csoportja nagy vitát rendezett az optánsperrel dr. Szimons elnökletével, amelyen a legtekintélyesebb jogászok vettek részt.

A román álláspontot Andru Viktor, a magyar pedig Löwenfeld képviselte.

Kunz bécsi jogtanár azt vitatta végül, hogy a döntőbíróóság minden békeszerződési ügyben illetékes, tehát az optánsperben is.

A bírálóról szóló törvényjavaslatot általánosságban elfogadta a törvényhozó-bizottság.

Beograd, márc. 30.

A törvényhozó-bizottság tegnap esti ülésén a bírálóról és a bíróságokról szóló törvényjavaslat vitájával foglalkozott.

Lázity Vojislav (földm.) volt az első szónok, aki hangoztatta, hogy a járásbírók intézményét igen jónak tartja. Azonban ez a készülő törvényjavaslat nem nyújt arra garanciát, hogy jobbak lesznek, mint azok, amelyeket Szerbiában beszüntettek. Szükséges továbbá a bírák anyagi függetlenítése. Dr. Drljevitv hozzászólása után

Vujcsity igazságügyminiszter mondja el a választ az elhangzott megjegyzésekre, amely után husz szavazattal egy ellenében általánosságban elfogadták a törvényjavaslatot.

Vasárnapi sport. A budapesti Nemzeti szombaton délután mérkőzik Beogradban a Jugoszláviával, vasárnap pedig a BSK-val. Ugyancsak vasárnap lesz a Szemering-Jugoszlávia mérkőzés is.

Gyapjuneműek.

Minden gyapjunemű jól tisztítható Radionnal. Legyen azonban figyelemmel arra, hogy a gyapju már magában véve is nagyon érzékeny és csak óvatosan szabad vele bánni.

A gyapju nem tűri a forró vízzel való kezelést, mert a rostok összezsugorodnak.

Tehát: Radiont mint rendesen hidegen feloldani és ezen oldatban a gyapjuneműeket dörzsölés és csavarás nélkül könnyedén átnyomkodni. Ily módon Radion egymaga eltávolít minden szennyet.

Száritáshoz a ruhát nem szabad felakasztani, hanem rendes hőmérsékletben kendőkre fektetve kitergetni.

Ezen módszertől jumper és egyéb gyapjuneműi úgy megtisztulnak, mintha újak lennének, — a színek ragyogóvá élénkülnek, a gyapju pedig nem zsugorodik egy cseppet sem.

Központosítják a Bánság adóügyeinek intézését.

Csak a számvevői osztály szűnik meg a becskerekai pénzügyigazgatóságnál, amelynek hatásköre nagyjából a régi marad.

Bogojevity Iván pénzügyigazgató nyilatkozata.

Becskekerek, márc. 30.

Öfelsége a király március 22-iki kelettel ukázt irt alá a vajdasági kerületi pénzügyigazgatóságok megszüntetéséről. A királyi kézirat rendelkezése szerint, a Vajdaság területén eddig fennállott öt pénzügyigazgatóság, a noviszádi, szombori, szubotcai, becskerekai és a pancsevői április elsejével megszűnnek és járási pénzügyigazgatósággá alakulnak át. Az átszervezéssel kapcsolatosan a pénzügyminisztérium körlevelét intézett az összes pénzügyigazgatóságok vezetőihez, amelyben felteszi a kérdést, hogy megmaradnak-e a járási pénzügyigazgatóságok élén és beleegyezésüket adják-e járási pénzügyigazgatókká való kinevezésükhöz. A becskerekai kerületi pénzügyigazgatóság a napokban kapta meg a pénzügyminisztérium leiratát és Bogojevity Iván, a becskerekai kerületi pénzügyigazgatóság érdemes igazgatója, aki a felelős állásában eltöltött rövid idő alatt pártatlan, igazságos működésével úgy a lakosság, mint feljebbvalói tiszteletét és elismerését vivta ki, azt a választ adta, hogy

továbbra is megmarad a pénzügyigazgatóság élén.

A most megszavazott pénzügyi törvény felhatalmazza a pénzügyminisztériumot, hogy rövid időn belül elkészítse a pénzügyi szolgálat átszervezéséről szóló törvényt, amelyben véglegesen dönteni fognak

a pénzügyi szolgálat összes kérdéseiben és az egész országban egységesítik a pénzügyek igazgatását.

A pénzügyi szolgálat tervbe vett átszervezésével kapcsolatosan felkerestük Bogojevity Iván kerületi pénzügyigazgatót, aki készséggel állt rendelkezésünkre és a küszöbön álló változásokról a következőket mondotta:

— „A pénzügyi szolgálat átszervezése elsősorban a számvevői osztályok egységesítésére szorítkozik, az adó, illeték, fogyasztás és az állami javak kezelése továbbra is, de ez év végéig minden esetre a volt kerületi pénzügyigazgatóságok hatáskörében marad. Így tehát

a jövedelmi adó felszámolási bizottság is folytatja működését

a becskerekai kerületi pénzügyigazgatóságnál és mindaddig zavartalanul dolgozik, amíg munkájával, a hatáskörébe tartozó fellebbezésekkel el nem készül. A felszámolási bizottság hatásköre — mondotta Bogojevity pénzügyigazgató — a régi marad, vagyis hatásköri területébe tartozik Becskekerek városa, a becskerekai, novibecsei, kikindai és novakanjizsai járás. Az ezekben a járásokban lakó adózók jövedelmi adó elleni fellebbezéseit tehát továbbra is Becskerekén fogják letárgyalni.

— Egyéb adók felszámolásai, mint amilyen a törke-, kamat-, föld- és házadó, negyedik oszt. kereseti adó, amelyek még elintézését nem nyertek, a tavasz folyamán szintén Becskerekén lesznek letárgyalva.

— Az egyik szubotcai napilapnak az a megállapítása, hogy a járási

pénzügyigazgatóság hatásköre ugyanaz lesz, mint a volt állami adóhivatalé, tévedésben alapszik. A magyar uralom idejében az adóhivatal csupán be- és kifizetést végző szerv volt, míg a járási pénzügyigazgatóság adókiivetést is eszközöl és felszámolásokat is elintéz.

Más oldalról szerzett értesüléseink szerint, az egyenes adók vezérigazgatósága oly értelmű javaslatot tett a pénzügyminiszteriumnak, hogy

a Bánságban az egész adókezelést központosítsák

és a becskerekai járási pénzügyigazgatóságot hatalmazzák fel a Bánság adóügyeinek intézésével. A bánsági adózók ügyes-bajos dolgát a javaslat elfogadása esetén, a kerületi pénzügyigazgatósági hatáskörrel felruházott becskerekai járási pénzügyigazgatóság intézné el, ami gyakorlati szempontból az egyedüli helyes megoldás lenne, mert Becskekerek központi fekvésénél fogva, a Bánság minden részéből könnyen megközelíthető, míg a noviszádi tartományi pénzügyigazgatóság a Bánság adóügyeinek átvételével egyrészt túlhalmozódna munkával, másrészt meg a felek részére is megnehezítené adóügyeik lebonyolítását. Ilyen körülmények között alapos a kilátás, hogy

az egyes adókiivetések ellen beadott fellebbezések letárgyalására továbbra is a becskerekai pénzügyigazgatóság lesz a felelős fórum.

Mint a fentiekből kitünik, a pénzügyi szolgálat átszervezésével a becskerekai pénzügyigazgatóság nem veszít jelentőségéből, mert hogy a számvevői osztályban nem fognak koncentrálni az egész Felsőbánságból a számadások és hogy a járási pénzügyigazgatóságok a noviszádi tartományhoz fogják azokat beküldeni, csak tehermentesítést jelent a becskerekai pénzügyigazgatóságnak, miután a többi ügyosztály, az adó, illetékügyi és fogyasztási továbbra is a becskerekai pénzügyigazgatóság hatáskörében marad.

A becskerekai járási pénzügyigazgatóság a legnagyobb igazgatósága lesz az országnak,

ugy forgalmi, mint gazdasági tekintetben, mert hatáskörébe negyvennégy község tartozik.

Becskekerek volt polgármesterének pöre.

Becskekerek, márc. 30.

A becskerekai járásbírószágon csütörtökön délelőtt folytatták Alekszity Bogoliub nyug. becskerekai polgármester rágalmazás címén indított perének tárgyalását dr. Mátity Misa orvos ellen. Alekszity, mint ismeretes, azért perelte Mátityot, mert egy gyűlésen Alekszity háboru alatti magaviseletét ismertette és azt állította róla, hogy szerbellenes magatartást tanusított.

Podgradszki Joszif járásbíró a tegnapi tárgyaláson számos tanut hallgatott ki, így többek között dr. Mátity Misánét, Rákity Lázár munkásbiztosító pénztári igazgatót, Sztajity Milán vendéglőst, özv. Rákity Jonát, Bogojevity Ivánét, Momirszki Lázár harangozót, Sztajity Petár nyug. rendőrfőkapitányt, Mirkov Lázár nyug. rendőrmestert és Nikolity Emil gyógyszerészt, akinek kihallgatásával a délelőtti tárgyalás véget ért.

A délutáni folytatólagos tárgyaláson Brankován Gyókat, Rasity Gyorgyvet, Zavicsity Jovánt, dr. Sztajity Jován polgármestert, Sipos Mihajló lelkeszt és még több tanut hallgattak ki.

Podgradszki járásbíró az esti órákban felbeszakította a tárgyalást és folytatását ma, pénteken délután három órára halasztotta.

Március 30. péntek. R. k. és Protestáns: Guido. Gör. kel: Alekszije. Zsidó: Nisan 9. Napkelte 5:43, napnyugta 18:28. A nap hossza 12:45 óra.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Változó idő az eső csökkenésével, megélénkülő nyugati szelekkel és állandóan fokozódó hőmérséklettel.

Március 30

1282-ben folyt le a szicíliai vecsernye (vespro siciliano) Szicília szigetének felszabadulása a gyűlölt francia uralom alól. Ezen a napon ugyanis a szicíliaiak az országukban tartózkodó összes franciákat legyilkolták. Szicília akkor el is szakadt a Nápolyban uralkodó Anjouktól és III. Péter aragóniai király alatt külön országgá alakult.

1559-ben halt meg Riese Ádám német matematikus, aki valamikor matematikai szakértő volt. Sokáig járta a szőlőmésztés: Ez Ádám Riese szerint ennyi és ennyi.

Uj tanerők a becskerek-i főgimnáziumban. A közoktatásügyi minisztérium Lakovity Petárt tanárnak, Storeli Vukát pedig tanárnőnek nevezte ki a becskerek-i főgimnáziumhoz.

Műkedvelői előadások a Szokolházban. A becskerek-i Szokolánumban az utóbbi időben rendszeresítették a műkedvelői színelőadásokat. Szombaton délután 3 órakor tartják a kilencedik előadást a polgári és elemi iskolai tanulmányok részére, amikor is a Díját hozza színre, a melyet hétfőn délután a gimnáziumi tanulók számára megismételnek, vasárnap pedig a Protekció című vígjáték szerepel műsorban. A Protekció főbb szereplői: Sztanojevity Milosné, Cvejánov, Szretkovity, Bogdánovity, Gyurity, Cucity és Zlatanovity. Belépődíj öt és tíz dinár.

Négyet gyilkolt egy rendőrfőnök. Newyorkból jelentik: Miami kaliforniai város rendőrfőnökét több tisztviselőjével együtt letartóztatták, mert megölték egy néget. A vizsgálat kiderítette, hogy a néger azzal fenyegette meg a rendőrfőnököt, hogy leleplezi azokat a csunya botrányokat, melyeknek a hőse a rendőrfőnök és ez most bosszúból követte el a gyilkosságot.

A szerb és horvát irodalom legújabb korszaka.

Borsodi Lajos dr. „A szerb és horvát irodalomról” címen nagyértékű felolvasást tartott a becskerek-i népegyetemen, amelynek a modern szerb-horvát irodalomról szóló részét alább közöljük:

A cirilbetűs szerb-horvát irodalom a XIX. század végén és a XX. század elején óriási elágazást és rendkívüli fellendülést mutat. Irodalomban és tudományban Beograd vette át a vezetést és ezzel az irodalom öröklé nyitott, öröklé figyelemre a francia realizmus s a francia szimbolizmus és dekadencia felé fordul meleg, csodálkozó tekintettel. A XIX. század nyolcvanas éveitől kezdve a francia írók műveit fordítják és olvassák a legszivebben, a színházakban is legnagyobb keletje a francia daraboknak van s a stílusban is a francia írásművészet kristályos tisztaságára és játszi eleganciájára törek-szenek.

A latinbetűs szerb-horvát irodalom Vuk Karadzity óta egységes ugyan, de a könnyebb áttekinthető-

A magyar vivők győzelme az olaszokon. Budapesten most folyt le az olasz-magyar vivők találkozója, amely alkalommal a magyarok 13:8 arányban győzték le az olaszokat. Mindkét részen az országok legkiválóbb vivői álltak ki. Magyarok: Gombos, Petschauer, Glikaisz, Garay, Szécsi, Kovács, Kalmár. Olasz részről: Szalafia, Biní, Pulitti, Anzelmi, Maczi és Pignotti mérköztek.

Bomba egy földalatti vasuton. Newyorkból jelentik: Az utóbbi időben a newyorki földalatti vasuton ismeretlen tettesek többször kíséreltek meg bombamerényleteket, melyeket azonban mindig sikerült idejében megakadályozni. Tegnap a színháznegyed közelében a földalattin egy bomba felrobbant és óriási pánikot okozott. Szerencsére azonban senki nem sérült meg.

Bármédig strapálja, formás és csinos marad a Vilim Herzfeld-féle Turul-áruházbeli cipő.

Aki nem tudja, hogy háború volt. Londonból jelentik: A sajtó hosszú cikkekben tárgyalja Slater Oszkár perének újrafelvételi ügyét. Slater Oszkár német állampolgár még jóval a háború előtt gyilkosság gyanújába keveredett és dacára annak, hogy mindvégig hangoztatta ártatlanságát, sok esztendei fegyházra ítelték. Ebből tizenhétet ki is töltött és most kegyelemből szabadon engedték. Első útja ügyvédhez vezetett, akinek útján beadta a bírósághoz az újrafelvételi kérvényt. Érdekes, hogy Slater a börtönben teljesen el volt zárva mindentől és a világeseményekről semmit sem tudott meg. Így nem tudta, hogy világháború volt, hogy új országok keletkeztek és a rádióról is most hallott először.

Becskerék és Bánát legjobb közönségének régi bizalmi üzlete: LIPTAY DEZSŐ uridivatáruháza.

ség szempontjából „horvát írók” elnevezés alatt külön fejezetben szokták tárgyalni. A horvátok irodalmi újjászületése 1830 körül az u. n. ilhír mozgalom kapcsán következett be, amikor teljes egészében fogadták el Vuk Karadzity reformjait. Ennek a mozgalomnak Ljudevit Gáj volt a lelke. Mint Vuk a cirilbetűs, ő a latinbetűs helyesírás reformátora. A horvátok legnagyobb költője Iván Mazsuranics, aki „Csengics aga halála” címen a montenegróiak és a hercegek újabb szabadságharcának egyik epizódját énekli meg oly költői erővel, vatesi tüzzel és a gondolatépítés oly plaszticitásával, hogy méltó párja Njegos „Gorszki Vijenac”-ának. Méltó társa a költészet terén Petár Preradovics, akinek dalaiban egy finom művészi lélek bontogatja illatos, selymes szirmait. A horvát regény megteremtője Auguszti Senoa, akinek kiváló történelmi érzékre valló regényeit és biztos járásu elbeszéléseit a XIX. században szívtében olvasták.

A romantizmusból az újabb idők realizmusa felé vezető tájon nem egy érdekes horvát író állít meg bennünket halkabb, vagy erősebb lantpengetéssel. Hugó Barlatics, a

A péntek esti istentisztelet a zsidó templomban hat órakor lesz.

Még egyre nő a kivándorlók száma. A szociálpolitikai minisztérium zágrebi kivándorlási ügyosztálya tegnap küldötte meg a Torontál szerkesztőségének az 1928. év januárjáról szóló kimutatását, amelyből kitűnik, hogy az idei év első hónapjában hányan költöztek ki Jugoszláviából. A statisztika szerint 1928 januárjában 1192-en vándoroltak ki, a múlt év ugyanezen hónapjában 982-en vették kezükbe a vándorbotot, tehát az idén 210-el többen próbálnak szerencsét más világrészen. A kivándorlók között 385 a horvát-szlavonországi, 318 dalmáciai, 185 vajdasági, 148 szlovéniai, 97 szerbiai, 41 boszniai és hercegovinai és 18 crnagorai. A honkeresők 59 százaléka földműves. A kivándorlók közül 639-en Argentínában, 270-en az Egyesült-Államokban és 69-en Ausztráliában keresnek megélhetést.

Munkanélküliek hadserege. Newyorkból jelentik: Amerikában egyre nő a munkanélküliség és magában Newyorkban is sok ezer munkás van jelenleg kereset nélkül. Coxe James, az állástalanok vezére, most azon dolgozik, hogy megszervezze a munkanélküliek hadseregét, mellyel a városháza elé akar vonulni. Így akarja a munkanélküli segély fizetését kikényszeríteni.

KÉKFESTŐ, nyomott, 10 dinár méterje Wogh Mihálynál a Buzatérben.

Fegyencek gyilkossággal vádoltak meg egy temesvári ügyvédet. Öt évvel ezelőtt történt, hogy Boteanu tábornok fia: Boteanu Pompeius 19 éves tanuló gyanus körülmények között vízbefulladt és az orvosi vélemény azt állapította meg, hogy vagy szerencsétlenség,

vagy öngyilkosság történt. Most évek mulva a targuocnai fegyházban jelentkezett egy Dragoi György nevű rab, aki előadta, hogy a tábornok fiát egy Ginther nevű rabtársa gyilkolta meg, ugyanazon egyén, aki tavaly nyáron mint a Mittelmann-gyilkosság tettese jelentkezett, Dragoi szerint, Ginther Brück Henrik temesvári ügyvéd bérelte fel a gyilkosságra. Szerinte Brück a Béga csatornánál átadta revolverét Ginthernek, aki azzal agyonlőtte a tábornok fiát. Azt is elmondotta, hogy Brück a szegedi kémszervezet szolgálatában állott és bosszúból ölette meg a tábornok fiát. A vallo-más után Ginther és Dragoit átszállították Temesvárra, ahol a fő-ügyész előtt megtörtént a szembe-sítés Brück ügyvéddel. Ginther kijelentette, hogy Brück ügyvédet sohasem látta. Fentartotta, hogy egy Brück nevű ügyvéd bizta meg a gyilkossággal, de az a szembesített ügyvéddel nem azonos. Kitént, hogy a két rab terve az volt, hogy átszállítás közben az uton esetleg sikerül elszökniük, ezért eszelték ki az egész históriát. A rabokat tegnap visszaszállították Ocnára.

Őn is, kedves neje is, a legelegánsabb tavaszi felöltőt az idén igen kedvezményes áron szerezhetik be Frank Lajos főuccai ruhaáruházában.

Nagy állami- és magánberuházások Magyarországon. A négy év óta stabil valuta felett rendelkező Magyarország ma már úgy az ipari-sodás, mint a mezőgazdasági belterjes gazdálkodás terén szembetűnő haladást mutat. Az ország ezidő szerint jórészt még a nagy beruházások korszakát éli, amit mi sem bizonyít jobban, mint az a tény, hogy Magyarország 1927-es külkereskedelmi mérlege már egy 350 millió pengős behozatali többletet mutatott fel. A

tatását a magyar színpadokon is. Drámáit a biztos kezű művész nagy vonalvezetése jellemzi, a lelki konfliktusok szikrái percre kiszámítva pattannak ki az izzó cselekmény összeütköző kovából és a szimbolium és allegória szivárványa szelid iveléssel fogja át a liktető drámai menetet.

A XX. század első tizede a horvát irodalomban a modernizmus korszaka. Az ifjú írók kezdenek elszakadni a tradíciótól, főleg azért, mert érzésük szerint ezek elválasztják egymástól az egységre teremtett szerb és horvát irodalmat. Az egyéniség korlátokat széjjelvető parancsszava süvit végig az irodalom tájain. A modern költői iskola feje, Vladimir Vidrics, a legszebb románcok finomszavú költője és mellette kitűnik Dragutin Domjanity is, aranyló, lágyan lengő hangulataival, halk és merengő lirájával. Milán Begovics költői és drámairól vénája is élénk és mély muzsikával szólal meg a horvát irodalom tömören zengő orkesztrumában, amelyben Vladimir Nazor deris optimizmusa is tiszta csengéssel szolgálja a művészi harmóniát.

(Folytatjuk.)

Orient Bioskop
 Pénteken, márc. 30-án 5, 7 és 9 órákor
 Szombaton, márc. 31-én 5, 7 és 9 órákor
 Pénztárnyitás délelőtt 10-12-ig
 d. u. 8 órától.

Regrutaszerelem
 Nagy vigjáték 7 felvonásban.

Jön! Rod la Roque, **Jön!** Bányk Vilma férje
 Főszereplők: KARL DANE és a legjobb
 amerikai vigszínészek.

beruházásokkal kapcsolatban, részben külföldről behozott iparcikkek kiválasztása és beszerzése körül az immár 23 év óta fennálló Budapesti Nemzetközi Vásár nagyfontosságú szerepet visz. Az ezidén április huszonnyolcadikától május hetedikéig tartó budapesti vásárnak ezuttal azonban még különösen az a tény is kölcsönöz nagy fontosságot, hogy most már az üzemeit kiépítő ma-

gángazdaságon kívül a kormány, valamint a vidéki és községi intéző körök is nagyarányú beruházásokat határoztak el. A vásár az ezen hatóságai beruházásokkal kapcsolatos főbb szakmai körök részére épp ezért, az idén külön kiépített nagy csoportokat rendez.

Esőköpeny és ernyő, pyjama, kesztyű — LIPTAY nál.

Ünneplő pénzügyintézet.

Huszonöt esztendeje áll fenn az Ernőházi Közgazdasági Bank.

Beeskerek, márc. 30.

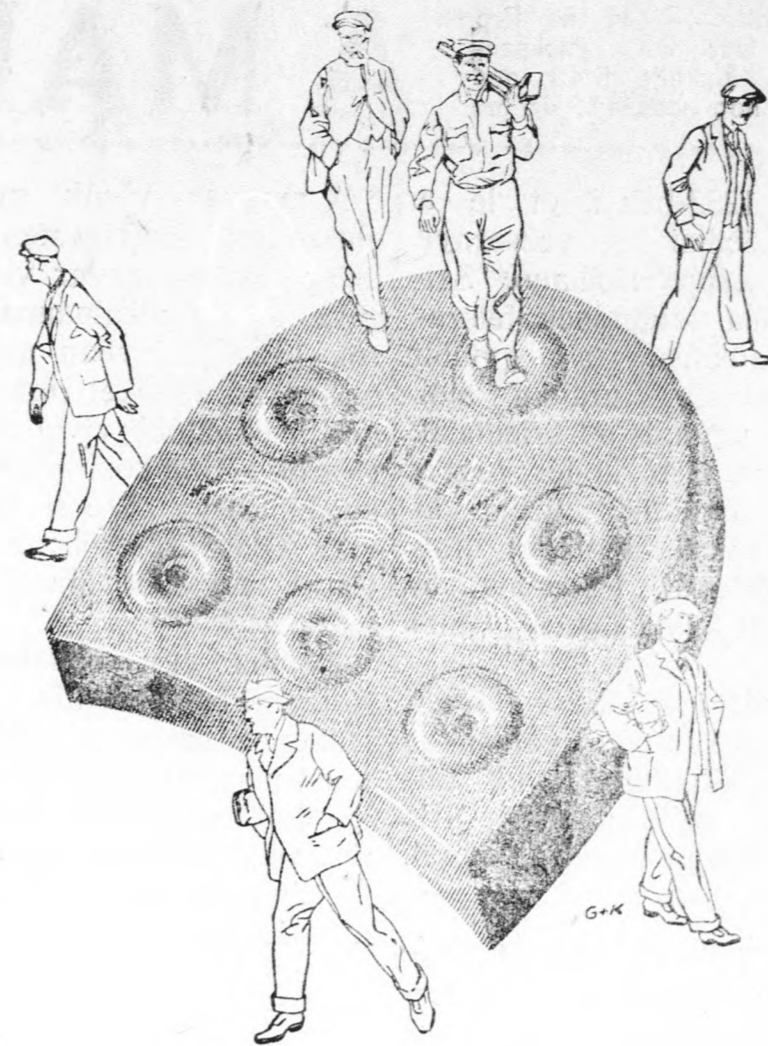
Az Ernesztovácon működő Ernőházi Közgazdasági Bank részvénytársaság tegnap ünnepelte fennállásának huszonötödik évfordulóját. A jubileumot az Ernőházi Közgazdasági Bank ünnepi közgyűlés keretében ülte meg Tolveth Oszkár beeskereki bankigazgató, az igazgatóság elnökének elnöklete alatt. A közgyűlésen megjelent dr. Várady Imre országgyűlési képviselő is, aki a bank egyik alapítója és huszonöt év óta ügyésze.

A közgyűlésen, amely mindvégig ünnepélyes lefolyású volt, megemlékeztek az intézet 25 év előtti megalapításáról és negyedszázados működésének eseményeiről.

A közgyűlés után ünnepi bankett volt, amelyen Rollinger vezérigazgató megemlékezett a bank temesvári alapítójáról, Blaskovits Ferenc kanonokról, Krauszhaar Károlyról, továbbá dr. Várady Imre országgyűlési képviselőről, mert az ő áldásos és lelkiismeretes munkásságának köszönhető, hogy a bank megalakulhatott és megkezdte tevékenységét. Az új államalakulás után Blaskovits és Krauszhaar kiváltak az intézet kötelékéből, mert Temes-

vár román impérium alá került és így többé a régi intenzív kapcsolatot az intézettel fenntartani nem tudták, de az egyik hűséges munkatársa és tanácsadója megmaradt a banknak és ez dr. Várady Imre, aki a legsúlyosabb időkben is támogatta, jó tanáccsal látta el az intézetet. Amikor arról volt szó, hogy Temesvár helyett más város pénzügyintézetével lépjenek szorosabb összeköttetésbe, Beeskerekre jöttek. Váradyval tanácskoztak e kérdés felett és Várady azt tanácsolta, hogy a Népbank igazgatójával, Tolveth Oszkárral lépjenek szorosabb üzleti összeköttetésbe. Várady tanácsára — folytatta beszédét Rollinger igazgató — kerültek nexusba a Népbankkal és ez a választás szerencsés volt, mert a Népbank nemcsak tanáccsal, hanem tettel is a pénzügyintézet segítségére volt és mindenkor támogatta szolid alapon végzett munkásságában. Hatásos beszéde végén meleg köszönetet mondott úgy Tolvethnek, mint Váradyknak.

Tolveth Oszkár és dr. Várady Imre beszélt ezután, majd Bransovszki József könyvelő szólalt fel, a mivel az ünnepi hangulatban lefolyt közgyűlés véget ért.

Dolgozó ember

PALMA

KAUCSUK-SARKOT VISEL

Előnyei:

Olcsóbb és tartósabb mint a bőr, kellemes járás, kiméli az idegeket.

Egy 3 szoba, mellékhelyiségekből álló

uj ház,

szép kerttel és udvarral, a Buzatértől 5 percre, 60000 dinárért sürgősen

ELADÓ.

„AMERICAN” közvetítő iroda
 Alekszandrova ucca 27. sz. 551

Zongora

(Schnabel-féle) egészen jókarban levő, helyszüke miatt olcsón

eladó.

Vel. Beeskerek, Vatrogaszna ucca 4.

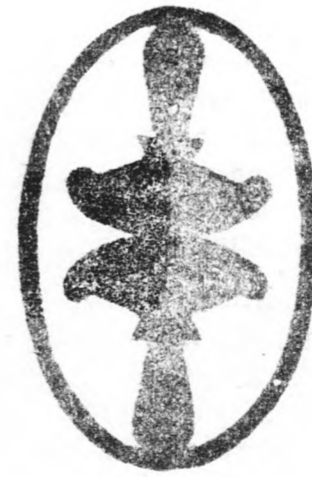
PLEITZ FER. PÁL

könyvnyomdája

Velikibeeskerek

Obilityeva (Zápolya) u. 1. Telefon 21.

Alapított 1846.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Vonalozó intézet. Ruggyantabélyeggyártás.

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Aki jól és olcsón akar építeni, az szükségletét elsőrendű kézzel vert téglában, valamint préstéglában és falcserépben, a legminimálisabb áron nálunk szerezheti be.

M. Sundy gőztéglagyára Veliki Beeskerek, a kleki országut mentén. Posta: Klek.

Kérjen mintát!

A
„TORONTÁL”
 POLITIKAI NAPILAP

Beeskereki szerkesztősége Obilityeva (Zápolya) ucca 1. Telefonszám 281.
 eográdi szerkesztősége Frankopanova ucca 9., II. emelet.
 udapesti szerkesztősége Wekerle Sándor u. 24., II. em. 80. Telefon 68—35.
 écsi szerkesztősége II., Taborstrasse 9. Telefon 40—8—22.

Megvételre kerestetik egy teljes gyűjtemény Grill-féle magyar közigazgatási

törvénytár

Cim a „Torontál” kiadóhivatalában.

Elsőrendű válogatott magyar

nyárirózsavetőburgonya

kapható minden mennyiségben 550

Strasser és König-cég pinchehelyiségében,
Veliki Beeskerek, Vojvode Misitya ucca.